

BEHANDELING VAN LUIZEN BIJ PAARDEN

VRAAG

Hoe worden luizen bij het paard het beste behandeld? Welke producten kunnen er gebruikt worden, op welke manier dient dit te gebeuren en met welke frequentie?

ANTWOORD

Informatie over de behandeling van luizen bij paarden kan gevonden worden in het volgende artikel op de website van het BCFI: <https://www.vetcompendium.be/nl/node/5113#NB>. Hoewel dit artikel dateert van 2009, is er niets wezenlijks veranderd. Er zijn nog steeds geen geneesmiddelen voor de behandeling van luizeninfestaties bij paarden geregistreerd en er zijn erg weinig nieuwe gepubliceerde onderzoeken naar het gebruik van niet-geregistreerde geneesmiddelen. In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van mogelijke behandelingen van *Bovicola (Damalinia) bovis* met insecticiden die niet geregistreerd zijn voor gebruik bij paarden. Dit is gebaseerd op 'case reports' met vaak een beperkt aantal dieren, die in de meeste gevallen niet herhaald werden, zodat de resultaten met de nodige voorzichtigheid moeten bekeken worden.

Infestaties met *Haematopinus asini* (steekluis) kunnen volgens Deplazes et al. (2016) behandeld worden door de paarden te wassen met foxim of met macro-

cyclische lactones per oraal (ivermectine, moxidectine). Foxim kan aangebracht worden met een spons of een borstel; de huid moet goed nat zijn.

Een topicale behandeling met eprinomectine pour-on (0,5 mg/kg) resulteert in 100% reductie van mijtenaantallen tot 56 dagen na behandeling (Veneziano et al., 2013).

REFERENTIES

- Mencke et al. (2004). *Parasitology Research* 94, 367-370.
 Mencke et al. (2005). *Parasitology Research* 97, 7-12.
 Castilla-Castano et al. (2017). *Irish Veterinary Journal* 70, 22.
 Hugnet et al. (1999). *Pratique Vétérinaire Equine* 31, 65-68.
 Da Silva et al. (2013). *Journal of Equine Veterinary Science* 33, 530-532.
 Deplazes et al. (2016). *Parasitology in Veterinary Medicine*, Wageningen Academic Publishers, ISBN: 978-90-8686-274-0
 Veneziano et al. (2013). *The Veterinary Journal* 197, 512-514.

Prof. dr. E. Claerebout
 Vakgroep Translationele Fysiologie, Infectiologie
 en Volksgezondheid, Faculteit Diergeneeskunde,
 Universiteit Gent, Salisburylaan 133,
 B-9820 Merelbeke

Tabel 1. Behandeling van *Bovicola (Damalinia) equi* (bijtluis).

Insecticide	Toediening	Dosis	Frequentie	% Reductie levende luizen	Beschermingsduur	Referentie
Foxim 0,05%	Topicaal hals + romp	50 ml + 50 ml	2 x met 2w interval	100	28 dagen	Mencke et al. (2004)
Imidacloprid 10%	Spot-on hals + romp	8 ml + 8 ml	1 x	100	28 dagen	Mencke et al. (2004)
Imidacloprid 10%	Spot-on hals + romp	4 ml + 4 ml	2 x met 4w interval	100	56 dagen	Mencke et al. (2005)
Deltamethrine 10 mg/ml	Pour-on op de rug	10 ml	1x	100	56 dagen	Castilla-Castano et al. (2017)
Fipronil 0,25%	Spray		1x	100	1 maand	Hugnet et al. (1999)
Fipronil 0,5%	Spray		1x	100	1 maand	Da Silva et al. (2013)

BEHANDELING VAN ‘MOK’ BIJ PAARDEN

VRAAG

“Wat is de beste behandeling van mok bij het paard?”

ANTWOORD

Ik ga ervan uit dat de vraagsteller onder “mok” een korstvorming verstaat gepaard gaande met eventueel zwelling ter hoogte van de kootholte.

Voor dit probleem wordt aangeraden de haren weg te scheren en de korsten zoveel mogelijk af te was- sen met een antiseptische shampoo, bijvoorbeeld Eti- derm, daarna goed te drogen en zeker in het geval van gezwollen onderbenen een verband te plaatsen en het paard op stal te houden. Op de letsels werken wij op de Faculteit Diergeneeskunde (Universiteit Gent) meest- al met honingzalf. Bij hardnekkige gevallen gebruiken

we antibioticumzalven, bij voorkeur na cytologie van een afdrukpreparaat van de letsels. In uitzonderlijke gevallen waar men de inflammatie niet voldoende onder controle krijgen, kan gedurende maximaal vijf dagen een combinatiepreparaat van antibiotica met cortisonezalf gebruikt worden.

Eigenlijk willen we van de term ‘mok’ af, omdat deze terminologie vaak gebruikt wordt om ook korst- vorming en schilfering, meer proximaal ter hoogte van de ledematen te benoemen waarvan de oorzaak en behandeling zeer uiteenlopend kunnen zijn.

Dr. E. Pint,
Vakgroep Heelkunde, Anesthesie en Orthopedie van
de Grote Huisdieren, Faculteit Diergeneeskunde,
Universiteit Gent, Salisburylaan 133,
B-9820 Merelbeke

ACTH-WAARDENBEPALING BIJ EEN HOEFBEVANGEN PAARD

VRAAG

“ACTH-waarde testen bij een hoefbevangen paard; in hoeverre wordt de waarde beïnvloed door pijn? Met andere woorden hoe betrouwbaar is de ACTH-waarde en hoe lang moet je wachten tot je wel betrouwbaar kunt testen?”

ANTWOORD

Er bestaat geen eenduidig antwoord op deze vraag. Momenteel is wel bekend dat stress, opwinding en transport kunnen leiden tot een kortstondige verho- ging van de ACTH-concentratie. Bloedafname voor

de diagnose van PPID kan daarom beter niet binnen de dertig minuten na transport of bij een dier dat dui- delijk opgewonden is. Lichte of matige pijn lijkt geen invloed te hebben op de ACTH-concentratie. Indien er tekenen zijn van erge pijn zoals tachycardie, tachypneu, erg manken, etc. is het beter om de ACTH- test uit te stellen tot de ergste pijn onder controle is.

Dr. E. Paulussen,
Interne Geneeskunde, Verloskunde en Populatie-
geneeskunde, Faculteit Diergeneeskunde,
Universiteit Gent, Salisburylaan 133,
B-9820 Merelbeke